

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	Н2 Тваринництво
Тип і назва освітньої програми	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Курс, семестр	1 курс, 2 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4,0 Загальна кількість годин – 120, з яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	Державна
Факультет, кафедра	Технологій тваринництва та продовольства, Кафедра технології виробництва продукції тваринництва
Контактні дані розробника	Викладач: Фесенко Оксана , к .с.-г. н., с.н.с. Контакти: ауд. 431 (навчальний корпус 4) oksana.fesenko@pdaa.edu.ua сторінка викладача:
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Фахова вибіркова дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	навчальні дисципліни: «Інноваційні технології виробництва продукції тваринництва», «Селекція сільськогосподарських тварин», «Фізіологія травлення і біологія продуктивності
Компетентності	ІК Здатність розв’язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері технології виробництва і переробки продукції тваринництва. СК 2. Здатність розробляти, організовувати та здійснювати заходи з підвищення продуктивності тварин, контролю безпечності та якості продуктів їх переробки й ефективності її виробництва. СК 12. Здатність застосовувати правила й вимоги для забезпечення благополуччя продуктивних тварин

Результати навчання	РН 1. Оцінювати та забезпечувати якість та безпечність технологій виробництва продукції тваринництва, кормів та кормових засобів, рівнів живлення тварин та продукції тваринного походження. РН 12. Приймати ефективні технологічні рішення із забезпечення благополуччя продуктивних тварин.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
формування у здобувачів вищої освіти ціннісного ставлення до комунікації, лідерства, керування емоціями, особистісного розвитку	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
формування в здобувачів вищої освіти уявлення про становлення і розвиток психіки сільськогосподарських тварин у філогенезі та онтогенезі, засвоєння основних теоретичних положень зоопсихології, методів наукового дослідження психіки та поведінки тварин	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Предмет, методи і завдання етології. Тема 2. Основні концепції моделі класичної етології тварин. Тема 3. Фізіологічні передумови поведінки тварин. Тема 4. Індивідуальні форми поведінки тварин. Тема 5. Репродуктивна поведінка. Піклування про нащадків. Тема 6. Соціальна поведінка. Організація співтовариств. Тема 7. Психічні прояви поведінки у тварин.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
МН 1. словесні методи; МН 3. практичні методи; МНСР 1. методи самостійної роботи вдома; МНІ 4. комп'ютерні і мультимедійні методи.	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).
- щодо академічної доброчесності	списування під час виконання робіт заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його.
- щодо використання інструментів штучного інтелекту	Дозволяється пошук і систематизація наукових джерел; переклад іноземних текстів; перевірка граматики та орфографії власного тексту; підготовка структури або плану роботи; підготовка ілюстративних матеріалів до презентацій

- щодо відвідування занять	відвідування занять є обов'язковим; при наявності індивідуального графіку співпраця здобувача та викладача відбувається згідно даного графіка.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu.pdf
- щодо оскарження результатів оцінювання	відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf студенти мають право оскаржувати результати поточного або семестрового контролю, якщо вони не погоджуються з отриманою оцінкою. Після оголошення результатів студент може звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо оцінки. Якщо в процесі обговорення не вдається вирішити спірну ситуацію, здобувач освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження можуть бути випадки недотримання викладачем встановленої системи оцінювання, зазначеної в робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання, або наявність конфлікту інтересів, про існування якого студент не був і не міг бути обізнаним до проведення оцінювання. Оскаржити результат можна не пізніше наступного робочого дня після його оголошення.
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
<i>Основні</i> убко О.Т. Основи зоопсихології. Навчальний посібник/За ред. С.І. Болтівця, К. Світоглія. 2018. 190 с. орж О.П. Етологія тварин Суми : Університетська книга, 2024. 236 с. оскалець В.П. Зоопсихологія і порівняльна психологія. Центр учбової літератури, 2014. 200 с. оведінка тварин та людини. Короткий конспект лекцій. [Текст]: навч. посіб. / Ф. Ф. Куртяк, О.Д. Куртяк, М.Ф. Куртяк. – [2-ге вид., стереотипне]. - Ужгород: Говерла, 2024. – 88 с. еверіновська О.В. Етологія (основи поведінки тварин) : підручник для вищих навчальних закладів / О. В. Северіновська, О. Є. Пахомов, В. К. Рибальченко. – Д. : Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту, 2010. – 292 с. уриніна О.А., Сердюк А.З. Порівняльна психологія Навчальний посібник. 2005. 228 с. евців М.В., Філоненко М.М. Зоопсихологія з основами етології. Підручник . К.: «Центр учбової літератури» 2021. 242 с. <i>Допоміжні</i>	

тлас регуляції фізіологічних функцій : посібник / А.А. Замазій, М.Д. Камбур, С.О. Усенко та ін. Суми : видавничо-виробниче підприємство «Мрія-1». 2019 . 104 с. іл.

льєнко М.М. Зоопсихологія з елементами порівняльної психології: Навчальний посібник. Вид. 2-ге доп. і перероб. К.: Видавництво Ліра-К, 2020. 208 с.

оляденко Н. В. Зоопсихологія та порівняльна психологія: підручник / Н. В. Коляденко. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2019. 508 с.

оскалець В. П. Зоопсихологія та порівняльна психологія [текст]: підручник. Вид. 2-ге перероб., доп. / В. П. Москалець. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 224 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

Ж

2. Вища нервова діяльність [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [https://uk.wikipedia.org/wiki/ Вища_нервова_діяльність](https://uk.wikipedia.org/wiki/Вища_нервова_діяльність) (дата звернення 30.08.2026)
3. Гальмування [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [https://uk.wikipedia.org/.../Гальмування_\(нейрофізіологія\)](https://uk.wikipedia.org/.../Гальмування_(нейрофізіологія)) (дата звернення 30.08.2026)
4. Збудження [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Збудження> (дата звернення 30.08.2026)
5. Макаренко С. С. Інстинктивна поведінка тварин [Електронний ресурс] / С. С. Макаренко. — Режим доступу: https://studopedia.info/4-23304.htm_1 дата звернення 30.08.2026)

**Реквізити
затвердження**

Затверджено на засіданні кафедри технології виробництва продукції тваринництва протокол від 01.09.2026 № 1

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів			Разом
	Виконання практичних робіт та їх захист	Виконання завдань самостійної роботи	тестування	
Тема 1. Предмет, методи і завдання етології.	5	6		11
Т е	5	6		11
Тема 3. Фізіологічні передумови поведінки тварин.	5	6		11
Тема 4 Індивідуальні форми поведінки тварин.	10	6		16
Тема 5. Репродуктивна поведінка. Піклування про нащадків.	10	6		16
Тема 6 Соціальна поведінка. Організація співтовариств.	5	6		11
Тема 7 Психічні прояви поведінки у тварин.	5	6		11
Розв'язування тестів			13	13
Разом				

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних робіт та їх захист:

<i>Кількість балів</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
	Виконані всі завдання, викладені результати та висновки по роботі, відмінна відповідь.
	Виконані всі завдання, викладені результати та висновки по роботі, добра відповідь.
	Виконані всі завдання, але не в повній мірі, відповідь середнього рівня.
	Виконані не всі завдання, відповідь середнього та нижче середнього рівня.
	Виконані не всі завдання, відповідь середнього та нижче середнього рівня.

Виконання завдань самостійної роботи:

<i>Кількість балів</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
	Повністю розкрита відповідь, відмінне виконання завдань самостійної роботи, чіткі відповіді на додаткові запитання
	Повністю розкрита відповідь, повне виконання завдань самостійної роботи, задовільні відповіді на додаткові запитання
	Розкрита відповідь та не повне виконання завдань самостійної роботи, допущені неточності при відповіді
	Не повністю розкрита відповідь, виконання завдань самостійної роботи часткове, робота містить ряд неточностей
	Неповна відповідь та виконання завдань самостійної роботи
	Відсутня відповідь та поверхневе виконання завдань самостійної роботи

Виконання тестових завдань

<i>Кількість балів при тестуванні</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
	Студент правильно відповів на всі 26 запитань, кожна відповідь складає 0,5 бала.